

## Dag nacht licht toch

*Auteur: Sytske Frederika*



---

Lachen. Wat betekent de lach? Voor jezelf, voor anderen; welk doel heeft het? Wat wil je met je lach zeggen? Hoe voel je je als je lacht? Vraagstukken waar de auteur al sinds 2013 mee zit. Ze werd door een docent geattendeerd op haar vrolijkheid en begon zich af te vragen wat de lach doet, is, betekent, veroorzaakt en verbergt. Daarom maakte ze een lacharchief. Uiteindelijk zakt het werk af tot een berg niet afgewerkte aantekeningen. Totdat ze de diagnose borstkanker krijgt. Ze herontdekt de betekenis en waarde van de lach; wat het met haar doet en wat het voor haar betekent.

De kanker komt hard binnen. Iedereen heeft wat te melden, geeft ongevraagd advies en heeft oplossingen. Je moet accepteren dat je lichaam je in de steek laat. Er is een gevoel van boosheid en onmacht, maar dan toch ook weer de lach. De auteur pakt haar lacharchief notities weer op en vraagt verschillende medici wanneer ze voor het laatst gelachen hebben en wat het voor hun betekent. Vaak krijgt ze een eerlijk antwoord en soms ook geen antwoord.

De lach die je kunt laten relativeren, ontspannen, letterlijk lucht geven en misschien ook wel geneest. Door het lachen ervaart ze het ziekzijn niet alleen als somber en zwaar. Het zorgt er ook voor dat ze er op een speelse manier mee om kan gaan. Ze praat met haar kanker stelt het allerlei vragen. Ze ervaart dat de kanker ook diep in haar hoofd, dromen, angst, adem en nachten zit. Het hele traject waar ze doorheen moet, levert haar veel vragen op. Uiteindelijk nodigt ze haar kanker uit voor een goed gesprek als alles achter de rug is.

Het eerste stuk van het boek is een beetje verwarrend en soms niet helemaal te begrijpen. De korte woordkeuzes over lachen en wat de auteur daarbij voelt of wat ze daarmee bedoelt zijn lastig te begrijpen. Vanaf het moment dat de kanker in beeld komt, wordt het verhaal duidelijker. Ook omdat je als patiënt veel gevoelens hetzelfde ervaart; de lach verdwijnt even op de achtergrond. Al gauw merk je dat je zelf gaat lachen en dat het boek een andere lading krijgt. Er mag best af en toe een grove kankergrap vallen. Dat geeft lucht.

Het boek heeft mij niet echt geraakt, het pakte me niet. Ik ben er niet veel wijzer van geworden en vind het niet echt een aanrader.

*Recensie geschreven door: Noortje Antonis*